

Data d'actualització: 01/12/2020

Horari i zones de recepció de les peticions i les mostres

Peticions ordinàries que requereixen programació prèvia de pacients ingressats i les mostres corresponents

- Les peticions fins a les 20:00 hores,
Recepció a la Secretaria de l'Àrea Administrativa
- Les mostres de sang i orina, fins les 12:00 hores
- Proves per a bioquímica de líquids biològics i proves especials, fins les 14:00 hores
- Proves de citologia de líquids biològics, fins les 12:00 hores
- Mostres procedents de COR, MIV, REAU, RPQ i CAR, fins les 08:00 hores
Recepció a la Zona de recepció i manipulació de mostres

Peticions ordinàries que no requereixen programació prèvia de pacients ingressats i les mostres corresponents (excepte sang i orina)

- Laborables, fins a les 14:00 hores, a
Zona de recepció i manipulació de mostres
Les mostres de teixit tumoral amb les peticions corresponents es reben a l'Àrea de Bioquímica
- Laborables, a partir de les 14:00 hores, a
Laboratori d'Urgències

Peticions ordinàries que requereixen programació prèvia de pacients de consultes externes i les mostres corresponents (si escau)

- Laborables, segons programació prèvia, a
Zona de recepció i manipulació de mostres
Les mostres de semen, a Bioquímica Especial

Peticions ordinàries que no requereixen programació prèvia d'altres laboratoris clínics i les mostres corresponents

- Laborables, fins a les 14:00 hores, a
Zona de recepció i manipulació de mostres

Peticions urgents i les mostres corresponents

- Les 24:00 hores, a
Laboratori d'Urgències

Data d'actualització: 01/12/2020

Modificacions en el contigut de la petició

- El Laboratori Clínic es reserva la possibilitat de modificar la petició, suprimint aquelles propietats biològiques sol·licitades que es considerin imprecidents o no mesurables per raons tècniques i així ho farà constar a l'informe.
- Així mateix el Laboratori Clínic, d'acord amb protocols establerts i amb la finalitat d'ajudar a comprendre l'estat del pacient, pot mesurar propietat no sol·licitades.
El Laboratori Clínic ofereix als seus clients la possibilitat d'ampliar les propietats sol·licitades a la petició, sempre i quan es disposi de mostra de qualitat i amb quantitat adequada.

Termini de lliurament dels resultats

- El termini de lliurament dels resultats es troba a la descripció de cada propietat. El temps de lliurament és el temps màxim en el que el Laboratori Clínic es compromet a lliurar els resultats de mesura d'una propietat biològica determinada.
- Quan es realitza el manteniment dels instruments o en cas d'avaría el temps de lliurament serà com a màxim el doble del habitual, a no ser que l'estabilitat no ho permeti.

Informació addicional per a altres laboratoris

Volum mínim de mostra necessari per a la mesura d'aquestes magnituds

Annex A

Srm—Tiroglobulina; c.massa
Srm—Tirotropina; c.subst.arb.
Srm—Tiroxina(no unida a proteïna); c.subst.
Srm—Triiodotironina; c.subst.

0,5 mL d'1 a 4 magnituds

Volum mínim de mostra necessari per a la mesura d'aquestes magnituds

Annex B

Srm—Cobalamines; c.subst.
Srm—Cortisol; c.subst.
Srm—Estradiol-17 β ; c.subst.
Srm—Folats; c.subst.
Srm—Fol·litropina; c.subst.arb.
Srm—Lutropina; c.subst.arb.
Srm—Progesterona; c.subst.
Srm—Prolactina; c.subst.arb.

0,5 mL d'1 a 4 magnituds
1,5 mL de 5 a 8 magnituds

Data d'actualització: 01/12/2020

Volum mínim de mostra necessari per a la mesura d'aquestes magnituds

Annex C

Srm—alfa-Amilasa; c.cat.
Srm—Antigen CA-15-3; c.subst.arb.
Srm—Antigen CA-19-9; c.subst.arb.
Srm—Antigen CA-125; c.subst.arb.
Srm—Apolipoproteïna A-I; c.massa(OMS/IFCC SP3-07)
Srm—Apolipoproteïnes B; c.massa(OMS/IFCC SP3-07)
Srm—Clorur; c.subst.
Srm—Colinesterasa; c.cat.
Srm—L-Lactat-deshidrogenasa; c.cat.
Srm—Lipoproteïna(a); c.massa
Srm—beta2-Microglobulina; c.massa
Srm—Peptidil-dipeptidasa A; c.cat.
Srm—Triacilglicerol-lipasa; c.cat.

1 mL d'1 a 15 magnituds

Volum mínim de mostra necessari per a la mesura d'aquestes magnituds

Annex D

Les sol·licituds de mesura d'aquests fàrmacs han d'anar acompanyats del nom genèric del fàrmac, de la dosi i l'hora de l'última administració.

Srm—Carbamazepina; c.massa
Srm—Fenitoïna; c.massa
Srm—Fenobarbital; c.massa
Srm—Valproat; c.massa

2 mL d'1 a 4 magnituds

Mostres

Obtenció de mostres de sang

- A no ser que s'indiqui el contrari, el pacient ha d'estar un mínim de 8 h en dejú abans de l'obtenció de sang.
- La punció ha de realitzar-se suaument, evitant l'estasi venosa i l'exploració amb l'agulla ja que pot provocar hemòlisi. Així mateix s'han d'evitar les puncions freqüents a la mateixa zona, les zones amb cremades antigues o hematomes.
- Per al monitoratge farmacoterapèutic el pacient ha d'evitar prendre la medicació abans de l'extracció. Per a la determinació de certes propietats cal obtenir la mostra de sang segons unes normes específiques que s'indiquen a la propietat corresponent.

Data d'actualització: 01/12/2020

Procediment per a l'obtenció de mostres de sang

- Rentar-se les mans abans de començar cada sèrie d'extraccions.
 - Tancar la mampara, la cortina o la porta de la cambra, mantenir un to de veu adequat i proporcionar un ambient de seguretat i intimitat en la mesura que sigui possible.
 - Comprovar la identitat del pacient verbalment, demanant-li directament com és diu o si no poden identificar-se, comprovar el nom mitjançant el braçalet d'identificació.
 - Informar al pacient sobre el procediment que es va a realitzar. Donar la informació de la manera més apropiada i comprensible per tal d'aconseguir la seva col·laboració i evitar-li angoixa.
 - Indicar al pacient la posició més adequada.
 - Preparar el material necessari.
 - Per a la mesura de certes magnituds cal obtenir la mostra de sang segons unes normes específiques que s'indiquen al tub o a les etiquetes de la petició.
 - Localitzar la vena que es punxarà, preferentment les venes cefàlica, basílica o mitjana. Cal evitar puncions freqüents a la mateixa zona.
 - En l'elecció del lloc de punció cal tenir en compte:
 - Evitar cicatrius extenses.
 - Evitar les zones amb hematomes.
 - Realitzar l'extracció al braç contrari de la teràpia intravenosa.
 - Realitzar l'extracció al braç contrari d'una cànula o fístula.
 - Cal desinfectar la zona amb un cotó impregnat amb etanol i col·locar el torniquet uns 10 cm per sobre de la zona a punxar.
 - Fixar la vena i introduir l'agulla al costat de la vena en un angle aproximat de 15°-30° i amb el bisell de l'agulla cap a dalt.
 - En cas d'utilitzar portatubs cal fixar-lo amb la mà no dominant i col·locar el primer tub fent pressió fins que l'agulla el perfori.
 - És preferible retirar el torniquet una vegada s'ha introduït el primer tub; si és necessari, es pot deixar posat fins obtenir les mostres de sang, en tot cas no més de 2 min.
 - Cal obtenir la quantitat necessària de sang aspirant suaument amb la xeringa o, si es fa servir el sistema de buit, s'han de anar col·locant els tubs necessaris.
 - Els tubs s'han de col·locar en l'ordre següent:
 - 1) tub per a anàlisis de metalls
 - 2) tub sense additiu;
 - 3) tub amb citrat de sodi;
 - 4) tub amb altres additius.
 - Una vegada retirada l'agulla, s'ha de netejar la zona i comprimir amb una gasa seca el temps suficient per evitar la formació d'hematomes.
 - Si s'ha utilitzat xeringa, els tubs s'han d'omplir, després de travessar el tap amb l'agulla, fent caure la sang lentament per les parets, en el mateix ordre abans indicant. El tubs s'han de moure suaument, invertint-los varies vegades.
 - Cal col·locar un petit apòsit sec sobre la zona punxada; acomodar al pacient i indicar-li quan se'l pot treure, tenint en compte que els pacients sotmesos a tractament amb anticoagulants necessiten més temps per aturar l'hemorràgia.
- Per a la punció arterial per a gasometria, extracció de sang venosa a través d'un reservori subcutani o d'un catèter venós central cal obtenir la mostra segons unes normes específiques que s'indiquen als procediments estandaritzats corresponents.

Data d'actualització: 01/12/2020

Recollida de mostres d'orina

orina matutina:

El pacient ha de recollir l'orina de primera hora del matí, i no realitzar cap altra micció abans de la recollida, en un flascó net de vidre o de plàstic que ha de tapar hermèticament.

orina de 24 hores sense additius

- A les 7:00 hores del matí del dia abans del lliurament de la mostra, el pacient ha d'orinar i llençar l'orina.
 - A partir d'aquesta micció, ha de recollir, en un flascó net de 2 litres, tota l'orina que produeixi durant la resta del dia i de la nit corresponent, fins a les 7:00 hores del dia següent.
- Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i mantenir-lo en un frigorífic.

orina 5 hores per realitzar la Prova de l'excreció de D-xilosa:

- El pacient ha d'estar 12 hores en dejú i la primera orina recollida s'ha de llençar. Per realitzar la prova funcional el pacient pren 167 mmol (25 g) de d-xilosa en pols, dissolts en 250 mL d'aigua i uns altres 250 mL d'aigua en un got net. A partir d'aquest moment, i durant 5 hores, ha de recollir tota l'orina que produeixi.
 - A partir d'aquest moment, i durant un període de 5 hores, el pacient ha de recollir tota l'orina que produeixi en un flascó net amb capacitat suficient
- Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i mantenir-lo en un frigorífic.

Una vegada recollida l'orina de 5 hores, el pacient ha de mesurar el volum i prendre nota. Com que no cal que lliuri tota la mostra, mesclarà bé tot el volum i recollirà una alíquota en un flascó de polipropilè de 100 mL (n'hi ha prou amb mig flascó), que serà el que lliurarà.

orina de 24 hores per mesurar l'excreció d'oxalat

- Tres dies abans de la recollida de l'orina, el pacient no ha de prendre aliments que continguin oxalats (xocolata, espinacs, taronges).
 - El dia abans del lliurament de la mostra, a les 7:00 h del matí, el pacient ha d'orinar i llençar l'orina.
 - A partir d'aquesta micció el pacient recollirà, en un flascó net i amb capacitat suficient, tota l'orina que produeixi fins a les 7:00 h del dia següent (a partir d'aquesta hora, no recollirà més orina).
 - Un cop recollida la primera orina ha d'afegir-se l'àcid clorhídric que subministra el laboratori (el flascó amb l'àcid clorhídric s'ha de manipular amb molta cura, ja que aquest producte pot produir cremades i irritació ocular).
 - Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i s'ha de guardar en el frigorífic fins a portar-la al laboratori.

Una vegada recollida l'orina de 24 hores, el pacient ha de mesurar el volum i anotar-lo. Com que no cal que lliuri tota la mostra, mesclarà bé tot el volum i recollirà una alíquota en un flascó de polipropilè de 100 mL, que serà el que lliurarà.

Data d'actualització: 01/12/2020

Recollida de mostres d'orina

orina de 24 hores sense additius

- A les 7:00 hores del matí del dia abans del lliurament de la mostra, el pacient ha d'orinar i llençar l'orina.
 - A partir d'aquesta micció, ha de recollir, en un flascó net de 2 litres, tota l'orina que produeixi durant la resta del dia i de la nit corresponent, fins a les 7:00 hores del dia següent.
- Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i mantenir-lo en un frigorífic.

orina de 24 hores per mesurar l'excreció de 5-hidroxiindolilacetat

- Cinc dies abans de la recollida de l'orina el pacient ha d'eliminar de la dieta els aliments següents: cafè, dolços, formatge, pinya, plàtans, te i xocolata.
 - A les 7:00 hores del matí del dia abans del lliurament de la mostra, el pacient ha d'orinar i llençar l'orina.
 - A partir d'aquesta micció i fins a les 7:00 hores del dia següent (a partir d'aquesta hora, no recollirà més orina), el pacient ha de recollir tota la orina que produeixi en el recipient gran subministrat pel laboratori.
 - A la tarda-nit, el pacient ha d'afegir el contingut del flascó d'àcid clorhídric que ve amb el recipient gran (el flascó amb l'àcid clorhídric s'ha de manipular amb cura, ja que aquest producte és corrosiu i pot produir cremades i irritació ocular).
 - Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i s'ha de guardar en el frigorífic fins a portar-la al laboratori.
 - Una vegada recollida l'orina de 24 hores, el pacient ha de mirar el volum recollit que indica el recipient gran i anotar-ho.

Després, ha de mesclar bé tot el volum i omplir el flascó de polipropilè de 100 mL que també ve amb el recipient gran i lliurar-ho al laboratori.

orina de 24 hores per mesurar l'adrenalini+noradrenalini; el 3-metoxiadrenalini+3-metoxinoradrenalini i el 4-hidroxi-3-metoximandelat

- El pacient, una setmana abans de la recollida de l'orina i prèvia consulta al metge que li ha demanat aquest examen de laboratori, ha de deixar de prendre els medicaments següents: antidepressius tricíclics, alfa-bloquejants, sedants, tranquil·litzants, tetraciclins, salicilats, hipotensors i complexos vitamínics que continguin vitamina C.
- El pacient, dos dies abans de la recollida de la mostra d'orina, ha d'eliminar de la seva dieta els següents aliments: tot tipus de fruits secs, albergínies, tomàquets, alcovats, prunes, pinya, dàtils, plàtans, meló, raïm, kiwi, xocolata, formatge i caramels o dolços.
- El pacient, dotze hores abans de la recollida de l'orina i prèvia consulta al metge que li ha demanat aquest examen de laboratori, ha de suspendre qualsevol injecció o infusió d'epinefrina, norepinefrina o dopamina.
- El pacient, durant la recollida de l'orina, no ha de realitzar exercici intens, fumar ni consumir cafè, te i begudes alcohòliques. El dia abans del lliurament de la mostra, a les 7 h del matí, el pacient ha d'orinar i descartar l'orina.
- A partir d'aquesta micció i fins a les 7 h del dia següent (a partir d'aquesta hora, no recollirà més orina), el pacient ha de recollir tota la orina que produeixi en el recipient gran subministrat pel laboratori
- A la tarda-nit, el pacient ha d'afegir el contingut del flascó d'àcid clorhídric que ve amb el recipient gran (el flascó amb l'àcid clorhídric s'ha de manipular amb cura, ja que aquest producte és corrosiu i pot produir cremades i irritació ocular).
- Cal tapar correctament el recipient després de cada micció i s'ha de guardar en el frigorífic fins a portar-la al laboratori.
- Una vegada recollida l'orina de 24 hores, el pacient ha de mirar el volum recollit que indica el recipient gran i anotar-ho.

Després, ha de mesclar bé tot el volum i omplir el flascó de polipropilè de 100 mL que també ve amb el recipient gran i lliurar-ho al laboratori.

Recollida de mostres de femta per mesurar l'excreció de lípids

- Durant 5 dies, pendre una dieta de contingut equilibrat en greixos. No pendre ni purgants ni laxants. Durant tres dies consecutius, el pacient ha de recollir tota la femta que produeixi i dipositar-la en un flascó de polipropilè de 2500 mL i acidificada amb 100 mL d'àcid clorhídric.
 - El pacient ha de procurar no barrejar la femta amb orina.
- El recipient ha de tapar-se correctament i mantenir-lo en un frigorífic.

Data d'actualització: 01/12/2020

Recollida de mostres de femta per mesurar el contingut d'hemoglobina

PRECAUCIONS

- No realitzeu la prova durant la menstruació.
- En el cas de tenir hemorroides sagnants, recolliu la mostra d'una deposició que no s'acompanyi de sang vermella.
- Eviteu la contaminació de la femta amb orina.
- No és necessari estar en dejú ni seguir cap dieta abans de la realització de la prova.
- Prendre medicació no interfereix en la realització de la prova.
- No ingeriu el líquid del tub col·lector de la mostra. Si el líquid entra en contacte amb els ulls, la boca o la pell, esbandiu-vos bé amb aigua.
- No afegiu cap altre líquid al tub col·lector.
- No estireu ni trenqueu el tancament d'alumini.
- Comuniqueu al personal sanitari qualsevol problema que us hagi sorgit durant la realització de la recollida.

PROCEDIMENT

- Comproveu que disposeu del material necessari per a la recollida de la mostra: tub i bossa verda. Escriviu el nom, l'edat i la data de recollida de la mostra a l'etiqueta del tub.
- Recolliu la mostra sobre una superfície seca (com per exemple, un orinal), que no tingui cap tipus de detergent.
- Desenrosqueu el tap verd i extreieu-ne el bastonet.
- Poseu en contacte la punta del bastonet amb la femta i feu lliscar la punta dibuixant línies horitzontals i verticals. N'hi ha prou amb poca quantitat de mostra.
- Fiqueu el bastonet dins del tub, tapeu-lo bé i moveu-lo unes quatre o cinc vegades per barrejar bé la mostra.
- Guardeu el tub a la bossa verda i conserveu-lo a la nevera fins a lliurar-lo al laboratori (màxim 3 dies). No ho congeleu.

Obtenció de mostres d'altres líquids corporals

- Dins d'aquest apartat s'inclouen els líquids següents: cefaloraquidi, pericàrdic, peritoneal (ascític), pleural i sinovial.
- Tant la preparació del pacient com l'obtenció de mostres d'aquests líquids correspon al metge sol·licitant.
- Una mostra del líquid es recollirà en un tub de vidre de 20 mL, que s'ha de tapar i mantenir-lo en un frigorífic

Conservació de les mostres

- A menys que s'especifiqui una altra cosa a la informació de la pròpia propietat, les mostres es poden conservar a temperatura ambient però intentant que passi el menor temps.
- Les mostres de sang per a citometria de flux també s'han de conservar a temperatura ambient però, si s'estima que s'excediran les 48 hores de conservació abans del seu processament, s'ha d'afegir un conservant (Transfix).
- Una excepció són les mostres de sang per a gasometria, que cal conservar i transportar en gel o a una temperatura de 2 °C - 8 °C i portar-les, abans de 10 min, al Laboratori d'Urgències.

Transport de les mostres

- Per el transport de les mostres s'ha de tenir molta cura del tancament hermètic dels recipients.
- Els pacients de consultes externes lliuraran les mostres a la zona d'extracció i recepció de mostres juntament, en el dia i hora que tinguin programades.
- Les mostres dels pacients ingressats a l'hospital seran recollides i transportades pel personal sanitari de cada unitat a la zona de recepció i manipulació de mostres juntament amb la petició, dins l'horari establert.
- Les mostres que han de ser analitzades urgentment es portaran al Laboratori d'Urgències juntament amb la petició.
- Les mostres de semen s'han de portar a l'hospital abans que passi 1 hora de la seva recollida. El pacient ha de lliurar la mostra al grup funcional, respectant els dies i les hores de lliurament: dimarts i dijous de les 8:30 h a les 9:30 h.

Data d'actualització: 01/12/2020

Requisits d'acceptació de les peticions i de les mostres:

- Les peticions s'han d'ajustar al catàleg de prestacions del Laboratori Clínic. Actualment, les sol·licituds d'anàlisis al Laboratori Clínic s'han de realitzar mitjançant la petició electrònica.
- La petició ha de contenir obligatòriament: la informació necessària per a la identificació del pacient i del metge, el servei sol·licitant, l'orientació diagnòstica i les propietats biològiques sol·licitades. Les peticions procedents d'altres laboratoris clínics han de proporcionar la mateixa informació; aquestes peticions es consideren de prioritat ordinària, sempre i quan no s'especifiqui el contrari.
- La mostra proporcionada pel sol·licitant ha de ser apropiada i suficient per a la realització de les mesures que es demanen. El Laboratori Clínic únicament es responsabilitza de la conservació d'aquestes mostres a partir del moment de la seva arribada. El Laboratori Clínic es reserva el dret de rebutjar qualsevol petició o mostra no conforme amb els requisits establerts i es compromet a comunicar al sol·licitant qualsevol incidència relacionada amb la identificació, manipulació o tractament de les mostres o les peticions (pèrdua, accident, etc.)